

Børn i fattigdom?

6. januar 2017

Åbent brev om børnefattigdom

Folketinget bør bekæmpe børnefattigdom i Danmark

Vores frygt er ved at blive til virkelighed. Tusindvis af børn, hvis forældre er omfattet af de nye lave ydelser, rammes lige nu hårdt. Så hårdt, at der må spares på mad, vigtig medicin, vintertøj, offentlig transport og sociale aktiviteter. Mange familier oplever, at de har problemer med at betale deres husleje og risikerer at blive sat ud af deres bolig.

Derfor er vi underskrivende organisationer gået sammen for at bekæmpe den stigende børnefattigdom og for at komme med et nødråb til Folketingets partier om, at de er nødt til at imødegå udviklingen. For vi kan se, at et stort antal børn i Danmark vil havne i fattigdom, og at det vil få alvorlige konsekvenser for dem.

Vi ved nu, at kontanthjælpsloftet, 225-timers reglen og integrationsydelsen omfatter meget store grupper. 29.428 personer fik integrationsydelse i tredje kvartal 2016, kontanthjælpsloftet omfattede 33.127 personer i oktober, og 59.200 fik i september varslingsbreve om, at de er omfattet af 225-timers reglen. Det er meget store tal, og *langt flere* end det, Folketinget troede, da lovene blev vedtaget.

Vi ved også, at der er mange børn i disse familier. Beskæftigelsesministeriet regner med, at der er 43.500 børn i familier, der er ramt af loftet og 21.800 børn i familier på integrationsydelse. Der er endnu ikke tal for hvor mange børn, der er i familier, der rammes af timereglen.

Mange familiers ydelser vil blive skåret så kraftigt ned, at de kommer under de grænser for fattigdom, vi kender i Danmark. Mange vil komme under den tidligere regerings fattigdomsgrænse og også under grænsen for, hvad man som minimum skal have tilbage, når Skat inddriver gæld i en families økonomi. Især enlige forsørgere og familier, der er omfattet af både loftet og timereglen, vil blive hårdt ramt.

Rockwoolfonden har netop opstillet minimumsbudgetter for, hvad der er nødvendigt for at leve i Danmark. Mange kommer nu under disse budgetter – nogle en hel del under. Gifte par med børn, som er omfattet af både loftet og timereglen, vil ofte have et rådighedsbeløb, der ligger markant *under* rådighedsbeløbet i minimumsbudgettet. Ægtepar med børn, der er ramt af både integrationsydelse, timereglen og loftet, er også langt under minimumsbudgettet.

Følgerne er alvorlige. Dansk Socialrådgiverforening har netop i en rundspørge til de socialrådgivere, der møder disse mennesker, spurgt, hvilke konsekvenser nedskæringerne har. Svarene viser, at konsekvenserne nogle gange er meget voldsomme, som det fremgår af konkrete eksempler:

"En kvinde med tre børn er flyttet fra en toværelses lejlighed til et lejet værelse hos en veninde; en kvinde med tre drenge har ikke råd til vintertøj; en mor til et barn spiser kun én gang i døgnet for at sikre, at hendes barn får noget at spise... sådan kunne jeg blive ved. Alle kæmper for at kunne betale huslejen"

"En enlig mor med tre børn mister ca. 2.800 kr. om måneden. Børnepengene bliver nu brugt på mad, og børnene må undvære tøj mv. Hun kæmper i forvejen en kamp for at få hverdagen til at fungere, og kontant-hjælpsloftet har gjort, at hun igen er startet i behandling i psykiatrisk regi."

SFI viste i sin afsavnsundersøgelse, der blev udarbejdet *før* indførelsen af de lave ydelser, at børns helbred påvirkes af fattigdom. Børn, der har levet i fattigdom, har risiko for at få ringere uddannelse, blive mere ledige og få en lavere indkomst som voksne. Jo flere år børn lever i fattigdom, des dårligere klarer de sig i skolen. Denne tendens ses allerede efter et års fattigdom.

Børnerådet har undersøgt, hvordan børnene oplever et liv på økonomisk lavblus. Børn, der lider afsavn på grund af familiens lave indkomst, har sværere ved at blive en del af børnefællesskaber, og de er oftere ensomme. *"Hvis alle kunne vælge, så ville de jo gerne være ligesom alle andre, så det er det der med, at man stikker lidt ud. Man er lidt anderledes, så man kan godt blive lidt flov"*, fortæller en pige. Børn og unge, der oplever flere afsavn, trives dårligere og er meget mere nervøse end de andre børn. *"Man tænker så meget over det, at det ligesom koger over inde i hovedet. Man ligger og tænker på det, når man skal sove"*, fortæller en anden.

Vi frygter, at nogle familier bliver tvunget til at flytte, fordi de ikke kan betale huslejen. Dermed rykkes børnene op fra deres vante verden, i værste fald efter, at de har oplevet at blive sat ud af lejligheden. De skal måske flytte til et helt andet sted i landet. Det er indlysende, at det er overordentlig belastende for børnene.

Vi underskrivende organisationer opfordrer kraftigt til, at Folketinget forholder sig til den udvikling, der er sat i gang. Vi opfordrer Folketinget til at afskaffe de meget lave ydelser og til at forhindre, at børnefamilier sættes ud af deres boliger. Folketinget må også sikre, at børn ikke får problemer med helbred og skolegang på grund af fattigdom.

Det er altid glædeligt, hvis man kan forsørge sig selv og sine. Men en stor del af de mennesker, som bliver ramt af de lavere ydelser, befinder sig i en situation, hvor de ikke er jobparate. De kommer ikke i beskæftigelse, fordi de får endnu sværere ved at få økonomien til at hænge sammen i hverdagen. De får bare en ringere økonomi. Det rammer direkte ned i børnenes hverdagsliv og -vilkår, selv om børnene står magtesløse i forhold til at ændre på deres forældres situation.

Hvis ikke Folketinget påtager sig ansvaret for at imødegå en massiv børnefattigdom, så vil det få konsekvenser langt ind børnenes voksne liv og dermed også konsekvenser for samfundet bredt. Det må være en bunden opgave for Folketinget at forhindre det.

Vi vil tilbyde vores faglige ekspertise til politikerne, når de skal finde løsninger på disse problemer. Og vi vil holde Folketinget fast på, at det tager skridt, der konkret imødegår en ødelæggende fattigdomsudvikling.

Knud Aarup, Socialpolitisk Forening

Thomas Andreasen, Danmarks Lærerforening

Elisa Bergmann, BUPL

Majbrit Berlau, Dansk Socialrådgiverforening

René Skau Björnsson, Børnesagens Fællesråd

Grethe Christensen, Dansk Sygeplejeråd

Per Christensen, 3F Fagligt Fælles Forbund

Helle Christiansen, Kirkens Korshær

Mads Roke Clausen, Mødrehjælpen

Puk Draiby, Foreningen Grønlandske Børn

Rasmus Kjeldahl, Børns Vilkår

Per Larsen, Børnerådet

Per K. Larsen, European Anti-Poverty Network – Danmark

Jonas K. Lindholm, Red Barnet

Rune Løgstrup, BROEN Danmark

Thorkild Olesen, Danske Handicaporganisationer

Robert Olsen, Kofoeds Skole